

Öğretmenlerin Gözünden Öğretmenlik Mesleğinin Toplumdaki Yeri

The Place of Teaching Profession in Society from the Teachers' Perspective

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin gözünden öğretmenlik mesleğinin toplumdaki yerinin değerlendirilmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, kolayda örneklem yaklaşımı kullanılarak araştırmaya dâhil edilen 10 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplamak için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmacı verileri elde etmek için yüz yüze görüşmeler gerçekleştirmiştir. Görüşme formundan elde edilen ham veriler, veri analizinde kullanılmak üzere yöntemsel olarak hazırlanmıştır. İçerik analizi ile verilerin değerlendirmesi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, Öğretmenlik mesleğinin toplumdaki yeri katılımcılar tarafından değeri azalan, rehber olarak görülen ancak daha iyi olabileceği düşünülen bir meslek olarak algılanmaktadır. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörler arasında çocukların öğretmenlere teslim edilmesi, güven duygusu, mesleğin kutsal algılanması, topluma örnek olma ve iyi mesleki koşullar yer almaktadır. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz etkileyen faktörler arasında ekonomik koşullar, olumsuz veli tutumu, yetersiz özlük hakları, teknolojinin etkisi, medyadaki olumsuz haberler, öğretmen eğitimindeki sorunlar ve iş yükü fazlalığı yer almaktadır. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik öneriler arasında ekonomik iyileştirmeler, çalışma koşullarının düzeltilmesi, mesleki gelişimin desteklenmesi, okul dışı aktivitelerin sağlanması, yasal düzenlemelerin yapılması, medya yayınlarının denetlenmesi ve öğretmen atamalarının düzenlenmesi yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğretmenlik Mesleği, Toplum

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the place of the teaching profession in the society through the eyes of teachers. In this study, phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used. The study group consisted of 10 teachers and parents who were included in the study using a convenience sampling approach. A semi-structured interview form was used to collect data. The researcher conducted face-to-face interviews to obtain data. The raw data obtained from the interview form were methodologically prepared to be used in data analysis. The data were evaluated by content analysis. According to the results of the research, the place of the teaching profession in society is perceived by the participants as a profession whose value is decreasing, which is seen as a guide, but which is thought to be better. The factors that positively affect the social position of the teaching profession include handing over children to teachers, sense of trust, perception of the profession as sacred, being an example to the society and good professional conditions. Factors that negatively affect the social standing of the teaching profession include economic conditions, negative parental attitudes, inadequate personal rights, the impact of technology, negative news in the media, problems in teacher training and excessive workload. Suggestions for improving the social position of the teaching profession include economic improvements, improving working conditions, supporting professional development, providing out-of-school activities, making legal regulations, controlling media publications and regulating teacher appointments.

Keywords: Teacher, Teaching Profession, Society

GİRİŞ

Öğretim sürecinde öğretmenlerin görev ve sorumluluklarından bazıları şunlardır: öğrencilere bilgi aktarmak; sınıfı iyi yönetmek; öğrencilerin güvenini kazanmak ve liderlik yapmak. Öğretmenlerin görev ve yükümlülüklerini yerine getirme dereceleri, öğrencilerin başarılı ya da başarısız olmalarını belirleyen unsurlardan biridir. Başarılı öğretmenler, yaptıkları işe tutku ile bağlı, heyecanlarını asla kaybetmeyen, iyi organize olan, dersleri her öğrenciye göre uyarlayabilen ve konularında bilgili olanlardır (Sümbül, 1996). Toplumun, bilimin ve teknolojinin ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli becerilere sahip insanlar yetiştirmek eğitim kurumlarının amaçlarından biridir. Eğitimcilerin kalibrasyonu, öğretim yöntemleri ve bu tür insanların yetiştirilmesinde değişen rol ve sorumlulukları, öğretmen eğitiminin bu konudaki önemini göstergeleridir (Ingersoll, 2004). Günümüzdeki hızlı değişim ve yenilikler nedeniyle, öğretmenlerin yeni teknolojileri benimsemeleri, müfredat veya programdaki değişikliklere hızla yanıt

Yasemin Aytaç¹

How to Cite This Article

Aytaç, Y. (2023). "Öğretmenlerin Gözünden Öğretmenlik Mesleğinin Toplumdaki Yeri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:52; pp:3278-3287. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.71118>

Arrival: 17 June 2023

Published: 31 August 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen., MEB, İstanbul, Türkiye

² Öğretmen., MEB, İstanbul, Türkiye

³ Öğretmen., MEB, İstanbul, Türkiye

⁴ Öğretmen., MEB, İstanbul, Türkiye

⁵ Öğretmen., MEB, İstanbul, Türkiye

vermeleri ve öğrencilerin öğrenme süreçlerini geliştirmek için toplumsal ve ebeveyn beklentilerini karşılamaları gerekmektedir (Khan, Yusoff ve Khan, 2014).

Harrison ve Killion'a (2007) göre öğretmenlerin hem okul içinde hem de dışında çeşitli görev ve sorumlulukları vardır. Bir dersten sonra öğrencilerin fikirlerini tartışmalarına ve uygulamaya koymalarına izin vererek, onları izleyerek ve ardından geri bildirim sağlayarak öğretmen, sınıftaki öğrencilerin en büyük savunucusudur. Öğretmen, öğrencilerin keşfederek öğrenmeleri için gerekli araçları, stratejileri ve kaynakları sağlayarak öğrenmeyi teşvik eder. Eğitimci, sadece öğrencileri için değil aynı zamanda meslektaşları için de çeşitli eğitim yardımlarını dağıtan bir kaynak olarak hizmet eder. Eğitimci bilgilidir, çeşitli pedagojik stratejiler kullanır, öğrencilerle fikirlerini paylaşır ve akranlarını bu alanda destekler. Dersler için yöntem, strateji ve kaynak seçerken ve ders hazırlarken, öğretmen müfredatın farkındadır ve müfredatın konularla nasıl ilişkilendirileceğini anlar ve kullanır. Uygun olduğunda, eğitimci sektöre yeni giren meslektaşlarına yardım ve danışmanlık sunarak bir mentor görevi görür. Öğretmen, yaşam boyu öğrenme felsefesini benimsemiş ve gelişmeyi asla bırakmayan bir öğrencidir. Etkili bir öğretmen, derslerini işbirliğine dayalı bir öğrenme ortamı etrafında tasarlar, bu ortamda öğrencilere ihtiyaç duydukları tüm desteği sunar ve ardından öğrenci ekiplerini öğrenirken izler. Bu, öğrenme yollarının belirlenmesi ve analiz edilmesini, her öğrencinin takıma ne kadar katkıda bulunduğu not edilmesini, her öğrenciye bireysel ve toplu olarak geri bildirim verilmesini, öğrencilerin zayıf yönlerini fark etmelerine yardımcı olunmasını ve gerektiğinde rehberlik sağlanmasını içerir. Eğitimci sadece konunun temellerini anlatır, öğrencileri soru sorarak, araştırma yaparak, keşfederek ve fikirlerini paylaşarak daha fazlasını öğrenmeye teşvik eder. Aynı zamanda, eğitimci öğrencileri kendi fikirlerini ve yeteneklerini geliştirmeleri için teşvik eder. Başka bir deyişle, eğitimci öğretmekten ziyade öğrencilerinde aktif öğrenmeyi teşvik ederler (Johnson & Johnson, 1994). Öğretmenlerin, kendi mesleki kariyerlerini ilerletmek için girişimde bulunmalarının yanı sıra, çalışma alanlarıyla bağlantılı çeşitli yükümlülükleri de yerine getirmeleri gerekmektedir. Öğretmenler, sorumluluklarının başında öğretim gelse bile, kendileri için ve yaratıcı düzene uyum sağlamak için çalışmaya devam etmelidir (Chaplain, 2008). Etkili öğretmenlerin diğer eğitimcilere kıyasla ayırt edici özelliklerinden biri de mesleki gelişimlerine yüksek değer vermeleridir. Öğretmenler, kendilerine yönelik artan talepleri karşılayabilmek için sürekli öğrenmeyi yaşamlarına dahil ederler. Hedeflerine ulaşmak ve mesleki becerilerini geliştirmeye devam etmek için sürekli olarak yeni öğretim stratejileri ve yaklaşımları arar ve en etkili olanları tanımlamaya devam ederler (Robbs ve Broyles, 2012).

Brown (2000) öğretmenlerin görev ve sorumluluklarını çeşitli açılardan incelemektedir. Eğitimci sınıfta sorumludur ve öğrencilerin yaptıkları, söyledikleri ve yapmadıkları her şeyden sorumludur. Gerekli olduğunda, eğitimci öğretim sorumluluğunu üstlenirken aynı zamanda sınıfı eğlenceli hale getirmeli ve öğrenciler arasında öğrenmeyi teşvik etmelidir. Öğretmenin rolü, öğrencilere ders çalışırken rehberlik etmek ve onları desteklemek, sadece gerektiğinde müdahale etmek olmalıdır. Her öğrencinin farklı öğrenme stillerini dikkate alarak öğrencilere mümkün olduğunca etkili bir şekilde çalışmalarını için ihtiyaç duydukları araçları ve materyalleri verir. Cesaretlendirici konuşmalarla sınıfa güven verir ve öğrenciler eğitimciyle zorluk çekmeden konuşabilir. Eğitimci aynı zamanda yetenekli bir değerlendirici olmalıdır. Öğrencilerin öğrenme sürecindeki ve sonundaki performanslarını değerlendirir, öğrencilere şefkatli ve teşvik edici bir şekilde geri bildirim sağlar, ayarlamalar için fırsatlar sunar ve gerektiğinde tavsiyelerde bulunur. Öğrencilerine değer verirler ve özgüvenlerini geliştirmelerine yardımcı olmak için sürekli çalışırlar. İletişim becerisi yüksek, etkili eğitimciler bilgi ve kavramları meslektaşlarıyla paylaşır. Ayrıca, okul toplumu ve ebeveynlerle iyi bir etkileşim içindedirler. Öğretmenler, kendi çalışmalarını ve biriktirdikleri materyaller, kitaplar ve kaynaklar aracılığıyla keşsettikleri yeni öğretim tekniklerini meslektaşlarına aktarırlar. İşlerini iyi yapma çabalarında diğer eğitimcileri cesaretlendirir ve onlara yardımcı olurlar (Turner & Bash, 1999).

Öğretmenliğin diğer meslekler arasında benzersiz olduğu bilinen bir gerçektir. Toplumdaki her meslek grubu öğretmenlerden etkilenir (Ayas, 2009). Eğitimcinin işi, öğrencilerin gelecekte taleplerini karşılayabilmeleri için entelektüel olarak büyümelerine yardımcı olmak açısından çok önemlidir. İlgili kurumlar, ulusun ilerlemesini desteklemekten sorumlu olacakları için bu genç nesle yüksek kaliteli bir öğrenme süreci sunmayı göz önünde bulundurmalıdır (Daryanto, 2014). Eğitim çerçevesinin en önemli bileşenleri, eğitim sistemini doğrudan etkileyen öğretmenlerdir (Adib, 2017). Eğitimin çekirdeği öğretmenlerdir. Öğretmenler, eğitim sisteminin bel kemiği ve başarının teminatı oldukları için büyümeleri, terfi etmeleri ve mesleki yeterlilik ve bilgilerini daha da geliştirmeleri için sürekli yardım almalıdır (Khoroshi, 2017). Öğretmenler öğrencilerine ilham verme konusunda özellikle ustadırlar çünkü işlerinde kendiliğinden davranırlar ve bu da öğretmenliği içsel kariyer değeri olan bir iş haline getirir. Kariyerlerini öğretmenlik üzerine yapmayı seçen ve öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olan eğitimcilerin avantajlarını göz ardı etmek mümkün değildir (Coulthard ve Kyriacou 2002). Çocukları planlı, amaçlı, bilinçli, tutkulu, sevgi dolu ve ilgili bir şekilde eğiten eğitimcileri düşündüğümüzde, aklımıza eğitim için sorumluluk alan insanlar gelir. Hem eğitimci hem de öğrenci güçlü bir ilişkiden fayda sağlar, bu nedenle öğretmenin bunu teşvik etme çabaları keyfi değil profesyoneldir. Öğretmenler, tüm yaş gruplarındaki öğrencilerin gereksinimlerinin farkında olarak öğrencilerinin öğrenme süreçlerine katılır ve onları teşvik ederler (Atjonen, 2015). Öğretmenlik, içinde bulunduğu ulusu ilerleten en önemli mesleklerden biridir; gelir elde etmeye çalışan bir kariyer değildir. Öğretmenin büyümesi ve ilerlemesi toplumun ilerlemesini yansıtır. Eğitim sisteminin çekirdeği öğretmendir. Öğretmenlerin

değeri, bir toplumun sosyal, kültürel, ekonomik, politik ve teknik alanlarda ilerlemeye verdiği önemle orantılı olarak artmalıdır (Day, 2002). Öğretmenler iğyerlerini çalışmak için gidilen bir yer olmaktan ziyade bir öğrenme merkezi olarak görürler. Öğretmenlerin uzmanlığı ve yardımı, öğrenme sürecine katılan herkes için gereklidir. Öğretme ve öğrenmenin kalitesi eğitmenler tarafından geliştirilir ve iyileştirilir (Blandford, 2003). Öğretmenler, gençleri geleceğin bilgili ve kültürlü yetişkinleri olmaya hazırlarken, edindikleri her yeni becerinin, yaşam boyu öğrenme sürecini devam ettirirken öğrencilerine fayda sağlayacağını düşünürler. Sadece bilgili ve kültürel okuryazar değil, aynı zamanda aile değerlerine saygılı ve güçlü bir manevi temele sahip öğrenciler yetiştirmeyi görevleri olarak görürler. Danielson (2007), üstlendikleri önemli görevlere rağmen öğretmenlerin hala düşük statüde görüldüğünü ve diğer mesleklerin sahip olduğu prestij ve önemden yoksun olduklarını ileri sürmektedir. Dünya genelinde, öğretmenlik mesleğinin statüsü hakkında pek çok tartışma vardır. Öğretmenlerin statüsüne ilişkin birçok çalışma, genellikle bir mesleğin konumunun göstergesi olarak kabul edilen maaş ve prestij kavramları göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Literatürde saygınlık bu iki gereklilikten daha fazla vurgulanmakta ve iki karşıt bakış açısına dikkat çekilmektedir. Bunlardan ilki toplumda öğretmenlere duyulan saygı, ikincisi ise eğitimcilerin yaptıkları işi nasıl gördükleridir. Öğretmenlerin toplum için önemi, saygınlık fikrinin mali durumdan bağımsız olarak araştırmalarda sürekli olarak daha fazla ilgi görmesiyle gösterilmektedir (Fwu & Wang, 2002).

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel bir araştırma yöntemi olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji deseni, farkında olduğumuz ancak tam olarak kavrayamadığımız olgulara odaklanan yeni bir araştırma stratejisidir. Ayrıca, öznel görüşün tanımlanmasına daha fazla önem veren ve bireysel farklılıkları dikkate alan yeni bir araştırma perspektifini de içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada, nitel bir araştırma yöntemi olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji deseni, bireylerin deneyimlerini ve algılarını anlamak için kullanılan bir araştırma stratejisidir. Bu desen, farkında olduğumuz ancak tam olarak kavrayamadığımız olgulara odaklanır ve bu olguların öznel görüşlerini tanımlamaya yönelik bir yaklaşım sunar. Fenomenolojik araştırmalar, bireylerin deneyimlerini anlamak, yaşanan olayları ve olayların içerdiği anlamları keşfetmek için kullanılır. Araştırmacılar, katılımcıların deneyimlerini anlamak için derinlemesine ve açık uçlu görüşmeler yaparlar. Bu görüşmelerde, katılımcıların kendi deneyimlerini ifade etmeleri teşvik edilir ve araştırmacı, katılımcıların anlatılarını analiz ederken ortak temaları ve anlamları ortaya çıkarmaya çalışır. Fenomenoloji deseni, katılımcıların öznel deneyimlerine odaklanırken, bireysel farklılıkları ve çoklu perspektifleri dikkate alır. Bu yaklaşım, araştırmada derinlemesine ve zengin bir anlayış sağlarken, katılımcıların kendi seslerini duyurma fırsatı verir (Karataş, 2015). Bu çalışmada kullanılan fenomenoloji deseni, öğretmenlerin deneyimlerini ve beklentilerini anlamak amacıyla kullanılmıştır. Araştırmacı, öğretmenlerle yapılan görüşmeler ve anlatı analizi yoluyla öğretmenlerin deneyimlerini derinlemesine incelemiştir. Bu desen, öğretmenlerin iç dünyalarına ışık tutarak, yöneticilerin nasıl motive edici bir ortam yaratabileceği konusunda önemli bilgiler sunmaktadır. Sonuç olarak, fenomenoloji deseni, bireylerin öznel deneyimlerini anlamak ve bu deneyimlerden ortaya çıkan anlamları keşfetmek için kullanılan etkili bir nitel araştırma yöntemidir. Bu desen, araştırmacılara katılımcıların deneyimlerini ve perspektiflerini derinlemesine anlama fırsatı verirken, araştırmaya katılan bireylerin öznel dünyalarının değerini vurgular.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu kolayda örnekleme yöntemi (Karataş, 2015) ile dahil edilen 10 öğretmen oluşturmaktadır. Kolayda örnekleme yöntemi, bir araştırmada örnekleme yaparken, araştırmacının kolaylık ve erişilebilirlik nedeniyle belirli bir gruptan veya birimden örneklem seçme yaklaşımıdır. Bu yöntemde, araştırmacı, örneklem seçimini pratiklik veya zaman ve maliyet tasarrufu gibi faktörlere dayandırır. Kolayda örnekleme yönteminde, araştırmacı, seçilen örneklemin temsil ediciliği konusunda dikkatli olmalıdır. Çünkü bu yöntemle seçilen örneklem, genel popülasyonu tam olarak temsil edemeyebilir ve yanlılık oluşabilir. Kolayda örnekleme yöntemi, özellikle küçük örneklem veya sınırlı kaynaklarla yapılan çalışmalarda kullanılmaktadır. Örneğin, bir araştırmacı bir okuldaki öğretmenlerin görüşlerini incelemek istiyor ise araştırmacı, zaman ve kaynak sınırlamaları nedeniyle örneklem seçimini kolayda yöntemiyle yapabilir. Böylece, örnekleme yaparken okuldaki öğretmenlere ulaşmak kolay olduğu için bu gruptan öğretmenler seçilebilir (Karataş, 2015). Araştırmaya katılanların cinsiyet, yaş ve kıdemlerine ilişkin bilgiler toplanmış ve ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Örnekleme ait bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Eğitim Durumu
K1	Kadın	İngilizce Öğretmeni	46	24	Yüksek Lisans
K2	Erkek	Sınıf Öğretmeni	34	13	Lisans
K3	Erkek	Sınıf Öğretmeni	46	23	Yüksek Lisans
K4	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	30	3	Lisans
K5	Kadın	Sınıf Öğretmeni	47	21	Lisans
K6	Kadın	Sınıf Öğretmeni	39	17	Lisans
K7	Erkek	Sınıf Öğretmeni	43	22	Lisans
K8	Kadın	DKAB Öğretmeni	46	24	Yüksek Lisans
K9	Kadın	Sınıf Öğretmeni	31	8	Lisans
K10	Kadın	İngilizce Öğretmeni	24	1	Lisans

Tablo 1’de verilen katılımcıların profili incelendiğinde, cinsiyet bakımından çalışmada 7 kadın 3 erkek öğretmen olduğu görülmüştür. Branşları bakımından çalışmada 6 sınıf öğretmeni, 1 okul öncesi öğretmeni, 2 İngilizce öğretmeni ve 1 DKAB öğretmeni bulunmaktadır. Yaşları bakımından katılımcıların genel olarak 31-47 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Kıdem süreleri bakımından ise en az 1 yıl, en fazla 24 yıllık kıdeme sahip öğretmenler çalışmada yer almıştır. Eğitim durumları incelendiğinde 7 öğretmenin lisans ve diğer 3 öğretmen ise yüksek lisans mezunu olduklarını belirlenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veriler geliştirilen yarı-yapılandırılmış bir görüşme formuyla toplanmıştır. Görüşme formunun geliştirilmesi için ilgili alan yazın detaylı olarak incelenmiş ve açık uçlu sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formu görüşlerine başvurmak için alanında uzman 3 okul müdürüne e-posta yoluyla gönderilmiş, gerekli incelemeleri yaparak bazı bazı geri dönütlerde bulunulmuştur. Görüşme formu bu geri dönütlere göre geliştirilmiştir. Görüşme öncesi katılımcılarla telefonla iletişim kurularak araştırma hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmış ve kendilerine görüşme formunun gönüllülük esas alınarak görev yaptıkları okullarda kendilerine uygun bir saatte uygulanmak istendiği ifade edilmiştir. Görüşmeler 25 dakika sürmüştür katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar yazılmış daha sonra kendilerine okunarak teyit alınmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verileri elde etmek için araştırmacılar tarafından çevrim içi görüşme formu yolu ile iletişim sağlanmıştır. Araştırma görüşmesi süresi yaklaşık 25 dakika olmuştur. Görüşme öncesinde, araştırmanın özgünlüğünü güvence altına almak için katılımcılarla samimi bir diyalog kurulmuştur. Ayrıca katılımcılara görüşlerini dile getirmeleri için özgürlük tanınmıştır. Görüşmeler, katılımcılar tarafından dile getirildikleri şekliyle kaydedilmiş ve doğrulanabilirliği garanti altına almak için görüşmelerin kâğıda dökümü yapılmıştır. Kapsamlı bir açıklama yapılarak aktarılabilirlik sağlanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi tercih edilmiş ve görüşme formu ile elde edilen ham bilgiler sistematik olarak organize edilmiştir. Katılımcıların görüşme sırasında her bir soruya verdikleri yanıtlar farklı sayfalara taşınmıştır. Her katılımcının aynı soruya verdiği yanıtlar toplanmıştır. Toplanan bilgiler düzenlenmiş ve ana tema ve kodmalama yolu ile analiz edilmiştir. Veriler arasındaki bağlantıların incelenmesi, belirli sonuçların çıkarılmasına olanak sağlamış ve bu sonuçlar daha sonra hazırlanan temalara uygun olarak düzenlenmiş ve yorumlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

BULGULAR

Öğretmenlik Mesleğinin Mevcut Toplumdaki Yerinin Nasıl Olduğunun Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yerinin nasıl olduğuna ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Öğretmenlik Mesleğinin Mevcut Toplumdaki Yerinin Nasıl Olduğuna İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Mevcut Toplumdaki Yeri	Değeri giderek azalmakta	7
	Rehber olarak görülmekte	1
	Eskiden olduğu gibi değil	1
	Daha iyi olabilir	1

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yerinin nasıl olduğu konusunda katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yeri teması altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yeri teması altında değeri giderek azalmakta, rehber olarak görülmekte, eskiden olduğu gibi değil, daha iyi olabilir isimli 4 kod olduğu görülmektedir. Değeri giderek azalmakta şeklinde görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlik, toplumun gözünde saygı duyulan, önemli bir meslek olarak görülmektedir. Fakat mevcut eğitim sistemi ve ekonomik ortamda, öğretmenliğin değeri giderek azalmaktadır.” (K2)

“Öğretmenler toplumda eskiden saygın bir yere sahipti günümüzde teknolojik gelişmeyle öğretmenler toplumda hak ettiği değeri görmemekte çünkü toplum veliler kendini bireylerini herşeyin üstünde tutuyor.” (K3)

“Öğretmenler toplumda her zaman iyi rolde olmuş ancak bu durum son yıllarda yara almaya başlamıştır. Öğrencilerin öğretmenler üzerinde saygısız davranışları ,öğretmenlerin bir yaptırımının olmaması ,öğretmenlerin toplum karşısında zayıf düşürmüştür.” (K5)

“Toplumda değer görmesi gerekirken değersizleştirilen bir meslek oldu.Gelecek nesillere ışık tutması gereken özgür düşüncenin ilk doğduğu yer ilkokuldur .Bu yüzden çok önemlidir.” (K7)

“Öğretmenlik mesleğinin toplumdaki ağırlığı her geçen gün azalmaktadır. Okullardaki nitelikli eğitime elverişli olmayan koşullar, eğitimin kalitesini düşürürken öğretmenin mesleki yıpranmasını arttırmaktadır. Devlet okullarındaki özel şartlar özel okulların çoğalmasını yol açmıştır. Bu çoğalma, toplumda devlet okullarında çalışan öğretmen ve özel okullarda çalışan öğretmen ayrımı oluşturmuş ve bu ayrıştırma giderek büyümüştür. Öğretmenlik mesleğine olan saygınlık azalmıştır. Ayrıca, öğretmenlere sözleşmeli, ücretli, uzman vb. gibi farklı unvanların verilmesinin de öğretmenlik mesleğinin değerini düşürdüğüne ve öğretmenliği ticarete dönüştürdüğüne inanıyorum.” (K10)

Araştırmaya katılan üç öğretmen öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yeri konusunda farklı görüşlere sahiptir. Öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yeri konusunda farklı görüş bildiren katılımcılardan bazıları bu durumu şu sözleri ifade etmişlerdir.

“Öğretmen; bireylerin yaşamına yön veren, onları destekleyen ve yetiştiren kişi olarak toplumda rehber gibi görünür.” (K4)

“Çok şükür diyelim daha iyi olabilir” (K8)

“Eskiden olduğu gibi bir yerde değil.” (K1)

Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Olumlu Yönde Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörlere ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3: Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Olumlu Yönde Etkileyen Faktörlere İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Olumlu Yönde Etkileyen Faktörler	Çocukların teslim edilmesi	6
	Öğretmene duyulan güven	2
	Mesleğin kutsal algılanması	2
	Topluma örnek olması	1
	Mesleki koşulların iyi algılanması	1

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörler konusundaki katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörler isimli 1 tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörler teması çocukların teslim edilmesi, öğretmene duyulan güven, mesleğin kutsal algılanması, topluma örnek olması, mesleki koşulların iyi algılanması isimli 5 kod olduğu görülmektedir. Çocukların öğretmenlere teslim edilmesi nedeniyle toplumdaki yerini olumlu etkilediği konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlik birçok kişiye göre az saatlerde çalışmak oluyor.Oysaki çok çalışıyoruz .Çocuklara değer verildiği için öğretmene de veriliyor” (K1)

“Öğretmenin bireye dokunan işler yapması” (K3)

“Öğretmenin bireyi farklılıklarıyla kabul edip her çocuğa kazanımlara uygun destek vermesi.” (K4)

“Veliler en kıymetli olan çocuklarını öğretmene emanet etmekte bu yüzden öğretmene ve okuluna sahip çıkmalıdır.” (K7)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörlerden birinin öğretmene duyulan güven olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan birinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlik mesleği her ne kadar saygısını ve önemini yitirse de toplumda en güvenilir meslekler arasındadır. Güven tüm ilişkilerde olduğu gibi en temel duygudur. Bu duygudan hareketle öğretmenlik mesleğinin itibarını yükseltmek mümkündür.” (K6)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörlerden bir diğerinin mesleğin kutsal olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan birinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Giderek azalsa da öğretmenliğin kutsal olduğu anlayışı öğretmenin toplumdaki yerini olumlu etkiler. Bunun haricinde öğretmenliğin toplumda olumlu bir yerinin kaldığını düşünmüyorum.” (K10)

Topluma örnek olması ve mesleki koşulların iyi algılanmasının öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkilediğini ifade eden iki katılımcı yer almıştır. Bu katılımcıların görüşleri aşağıda verildiği gibidir.

“Öğretmenlerin, zor zamanlarda (pandemi vb) sorumluluk alması ve topluma örnek olması” (K3)

“Öğretmenlik özellikle bayanlarda az çalışma saatleri ile insanların ilgisini çeken bir meslek .Oysa ki çok çalışıyoruz.Eve iş götürüyoruz Okulda nefes almaya zaman yok.” (K8)

Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Olumsuz Yönde Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörlere ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Olumsuz Yönde Etkileyen Faktörlere İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Olumsuz Yönde Etkileyen Faktörler	Ekonomik koşullar	6
	Olumsuz veli tutumu	4
	Özlük haklarının yetersiz olması	4
	Teknolojinin etkisi	2
	Medyadaki olumsuz haberler	2
	Öğretmen eğitimindeki sorunlar	1
	İş yükü fazlalığı	1

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörler konusundaki katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörler isimli 1 tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörler teması ekonomik koşullar, olumsuz veli tutumu, özlük haklarının yetersiz olması, teknolojinin etkisi, medyadaki olumsuz haberler, öğretmen eğitimindeki sorunlar ve iş yükü fazlalığı isimli 7 kod olduğu görülmektedir. Ekonomik koşulların kötü olması konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlik maddi olarak düşük gelir kazandırıyor ...” (K1)

*“*Öğretmenlerin ekonomik anlamda çektiği zorluklar...”* (K2)

“Maddi sıkıntılar öğretmeni çok zorlamaktadır.” (K7)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörlerden birinin olumsuz veli tutumu olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan birinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Veliler şımarık ve bencil .Öğretmen zorlanıyor.” (K1)

“...velilerin öğretmenlere kolay ulaşılabilirliği olumsuz yönde etkilemektedir.” (K6)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörlerden bir diğerinin özlük haklarının yetersiz olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan birinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“...özlük haklarında eksiklerin olması,bu konuda iyileştirme yapılmaması” (K5)

“Profesyonellikten yoksun olma, özlük haklarında görülen düşüş” (K9)

Teknolojinin etkisi, medyadaki olumsuz haberler, öğretmen eğitimindeki sorunlar ve iş yükü fazlalığının öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkilediğini ifade eden katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcıların görüşleri aşağıda verildiği gibidir.

“Teknolojik gelişmeler ve bireyselleşme kişilerin kendini herşeyi bilen olarak görmesi” (K3)

“Profesyonellikten yoksun olma, özlük haklarında görülen düşüş, medyaya yansıyan olumsuz haberler, olumsuz siyasi söylemler öğretmen kimliğini örselemekte ve toplumun gözünde olması gereken konumdan uzaklaştırmaktadır.” (K9)

“...Ayrıca eğitim fakültesinin bölümlerinin düşük puanlar ile öğrenci kabul etmesi üniversiteye hazırlanan öğrencilerde ve toplumda “hiçbir şey olamazsa öğretmen olur” düşüncesi oluşturmuştur. Ayrıca, felsefe, sosyoloji gibi bölümlerde okuyan öğrencilerin formasyon alarak öğretmenlik yapabilmesi de eğitim fakültesinde okumayı değersizleştirmektedir.” (K10)

“Kalabalık gruplarda her çocuğa yoğunlaşmaya çalışırken eksik öğrenmelerin olması” (K4)

Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Geliştirmeye Yönelik Önerilerin Değerlendirilmesi

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş olunan yarı yapılandırılmış görüşme formunda bulunan öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik önerilere ilişkin açık uçlu soruya katılımcıların vermiş olduğu cevaplar neticesi oluşturulan tema ve kodlar Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Geliştirmeye Yönelik Önerilere İlişkin Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	f
Öğretmenlik Mesleğinin Toplumsal Yerini Geliştirmeye Yönelik Öneriler	Ekonomik iyileştirme yapılmalı	5
	Çalışma koşulları iyileştirilmeli	4
	Mesleki gelişim desteklenmeli	3
	Okul dışı aktiviteler sağlanmalı	3
	Yasal düzenlemeler yapılmalı	2
	Medya yayınları kontrol edilmeli	2
	Öğretmen atamaları düzenlenmeli	2

Tablo X incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik öneriler konusundaki katılımcı görüşlerinin öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik öneriler isimli 1 tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik öneriler teması altında ekonomik iyileştirme yapılmalı, çalışma koşulları iyileştirilmeli, mesleki gelişim desteklenmeli, okul dışı aktiviteler sağlanmalı, yasal düzenlemeler yapılmalı, medya yayınları kontrol edilmeli ve öğretmen atamaları düzenlenmeli isimli 7 kod olduğu görülmektedir. Ekonomik iyileştirme yapılması konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

*“*Öğretmenler ekonomik sıkıntılardan kurtarılarak, eğitimdeki verimlilikleri artırılmalıdır” (K2)*

“Maddi imkanlar çoğaltılmalıÖğretmenler daha az stresli olursa daha iyi kendilerini ifade edebilirler.” (K7)

“Öğretmenlere kültürel açıdan kendilerini geliştirmeleri için maddi destek sağlanmalı, indirim olanakları verilmelidir.” (K10)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik önerilerden birinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmene rahat sınıf ve rahat çalışma ortamı sağlanmalı...” (K1)

“Öğretmenlik mesleğinin üzerine vurgu yapılmalı, ... özel okullarda çalışan öğretmenlerin çalışma saati düzenlenmelidir.” (K5)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik önerilerden birinin mesleki gelişimin desteklenmesi olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan birinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Öğretmenlere, toplumun değerleri hakkında yüz yüze eğitimler verilmeli...” (K4)

“Öğretmenlerimiz yenilikçi mesleki gelişimine önem verecek şekilde yetiştirilmelidir.” (K6)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik önerilerden bir diğeri okul dışı aktivitelerin sağlanması olduğu konusunda görüş ifade eden katılımcılardan birinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Hobilere zamanı kalan öğretmenler daha verimli çalışabilirler” (K1)

“Öğretmen tatil yapamıyor . Gezemiyor.Toplumda rahat sosyalleşemiyor.” (K9)

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik önerileri yasal düzenlemeler yapılmalı, medya yayınları kontrol edilmeli ve öğretmen atamaları düzenlenmeli şeklinde ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Okulda veli istediği gibi gelip bağırabiliyor.Bunlardaki yasalar daha düzenleyici ve öğretmen yanlısı olmalı” (K8)

“Medya üzerinden tek taraflı okul ve öğretmenlere yönelik haberler araştırılarak verilmelidir.” (K6)

“Politika belirleyiciler ve üst düzey uygulayıcıların beyanları ve tutumları daha yapıcı olmalıdır. Günümüzde öğretmen istihdamı halen KPSS’deki puan üstünlüğüne göre yapılmaktadır. Ancak atamalarda standart bir baraj puanının olmayışı öğretmenliğin niteliğine ilişkin de asgari bir standardın olmadığı anlamına gelmektedir. Bazı alanlarda öğretmen adayları çok yüksek puanlarla atanamazken bazı alanlarda ihtiyaç olduğu için öğretmen adayları çok düşük puanlarla atanabilmektedir. Burada istihdam edilecek öğretmenlerde en azından belli bir standardın konulması ve atamaların bu şekilde yapılması mesleğin statüsünü olumlu etkileyecektir.” (K9)

SONUÇ

Öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yerinin nasıl olduğu konusunda katılımcı görüşleri incelenmiştir. Öğretmenlik mesleğinin mevcut toplumdaki yeri katılımcılar tarafından değeri giderek azalmakta, rehber olarak görülmekte, eskiden olduğu gibi değil, daha iyi olabilir şeklinde sıralanmıştır.

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörler konusundaki katılımcı görüşleri incelenmiştir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumlu yönde etkileyen faktörler katılımcılar tarafından sırası ile çocukların öğretmenlere teslim edilmesi, öğretmene duyulan güven, mesleğin kutsal algılanması, topluma örnek olması, mesleki koşulların iyi algılanması şeklinde sıralanmıştır.

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörler konusundaki katılımcı görüşleri incelenmiştir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini olumsuz yönde etkileyen faktörler katılımcılar tarafından ekonomik koşullar, olumsuz veli tutumu, özlük haklarının yetersiz olması, teknolojinin etkisi, medyadaki olumsuz haberler, öğretmen eğitimindeki sorunlar ve iş yükü fazlalığı olarak ifade edilmiştir.

Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik öneriler konusundaki katılımcı görüşleri incelenmiştir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal yerini geliştirmeye yönelik öneriler ekonomik iyileştirme yapılmalı, çalışma koşulları iyileştirilmeli, mesleki gelişim desteklenmeli, okul dışı aktiviteler sağlanmalı, yasal düzenlemeler yapılmalı, medya yayınları kontrol edilmeli ve öğretmen atamaları düzenlenmeli şeklindedir.

Öğretmenlik mesleğinin çağdaş kültürdeki statüsü ve itibarı üzerine yapılan araştırmalardan karışık bir tablo ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların yarısının öğretmenliğin tanınmış ve önemli bir meslek olduğuna inanmasına rağmen, diğer yarısı öğretmenlerin toplumdaki statüsünün son zamanlarda düştüğünü söylemiştir. Bu durum, öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve saygının azaldığını göstermektedir. Öğretmenin kişiliği ve kimliği, öğrencinin ilerlemesi ve gelişimi, eğitim sistemi, fiziksel çevre ve toplumsal bakış açısı, öğretmenlik mesleğinin toplumsal konumunu olumlu yönde etkileyen unsurlardan bazılarıdır. Katılımcıların görüşleri, öğretmenin kişiliği ve niteliklerinin en önemli unsurlar olduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin iyi örnek olma, iyi iletişim kurma, yüksek eğitim seviyesine sahip olma, yüksek kalitede eğitim verme, mesleki yeterlilik gösterme ve işlerine tutkuyla bağlı olma becerilerinin öğretmenlik mesleğinin toplumdaki statüsü üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Ünsal (2018), öğretmenlik mesleğinin zayıf konumunun nedenlerini ve olası çözüm yollarını uzmanların ve eğitimcilerin bakış açılarından incelemiştir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal konumunu olumlu yönde etkileyen unsurların değerlendirilmesi, öğretmenlerin toplumdaki işlevinin ve etkisinin önemini vurgulamaktadır. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal değerini yükselten en önemli unsurlardan biri eğitmenin kişiliği ve karakteridir. Çocukların saygısını kazanmanın yanı sıra, iyi bir rol model olmak başkalarına ilham verme gücüne sahiptir. Öğrencileri anlamak, onlara yardımcı olmak ve onları yönlendirmek için onlarla net bir şekilde konuşabilmek, iyi iletişim becerilerinin bir işaretidir. Bir öğretmenin eğitim derecesi ve mesleki yeterliliği de uzmanlık düzeyini gösterir ve toplumun güvenini kazanmasına yardımcı olur. Yüksek kaliteli bir eğitim sunma kapasitesi, öğrencilerin akademik performansının yanı sıra toplumdaki itibar ve güveni de artırır. Ayrıca, eğitimciler yaptıkları işten keyif aldıkları için hevesli ve motive olurlar, bu da mesleki yeterlilikle birlikte gelir. Bu da öğrencilere ilham verir ve toplum üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal değerini etkileyen bir diğer önemli husus da öğrencilerin gelişimi ve başarısıdır. Başarılı ve yetenekli öğrenciler, yetkin bir öğretmenin varlığının göstergesi olarak görülmekte ve bu da öğretmenlik mesleğine olan ilgiyi artırmaktadır. Bozbayındır'a (2019) göre, öğretmenlerin öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimine katkıları, eğitimin toplumdaki değerinin altını çizmektedir. Öğretmenlerin toplumdaki değeri ve önemi, öğrencilerin potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlayan ve başarılarını teşvik eden yardımcılarıyla eş zamanlı olarak artmaktadır.

İyi bir öğretmen, öğrencileri motive eden, onlara değerli bir şeyler veren ve onlara doğru yolu gösteren kişidir. İlgi çekici bir kişilik, eğitmenin çocuklar için bir rol model olarak hizmet etmesini ve onlar üzerinde faydalı bir etkiye sahip olmasını mümkün kılar. Ayrıca, mükemmel iletişim becerileri öğretmenlerin öğrencileriyle bağlantı kurmasına ve onları anlamasına yardımcı olur. Fiziksel altyapı ve eğitim sisteminin her ikisi de öğretmenlik mesleğinin toplumda konumlandırıldığı yer üzerinde bir etkiye sahiptir. Öğretmenlik mesleğinin konumu, eğitim sisteminin kalitesinden, eğitmenlere sağlanan destek ve eğitimden ve öğrencilere sağlanan olanaklardan etkilenir. Benzer bir şekilde, okulların fiziksel altyapısı da çok önemlidir. Güvenli, sağlıklı ve öğrenmeye uygun ortamlar öğretmen ve öğrenci motivasyonunu artırır. Çetin ve Özalp'in (2019) araştırma sonuçları, iyi bir öğretmenin öğrencileri motive eden, onlara değer veren ve doğru rehberlik yapan kişi olduğunu ve okulların fiziksel altyapısının da çok önemli olduğunu gösteriyor.

Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumu bir dizi faktörden olumsuz etkilenmektedir; Öğretmenlerle ilgili faktörler: Öğretmenlerin işlerine olan ilgi ve heves eksikliği, kişisel ve mesleki eksiklikleri, eğitimciler arasındaki rekabet ve düşmanca bir rekabet ortamı, motivasyon eksikliği, işyeri stresi, düşük ücret ve mali sıkıntılar gibi faktörlerden etkilenebilir. Bunun sonucunda eğitimcilerin yeterliliği ve itibarı zarar görebilir. Öğrencilerle ilgili değişkenler: Öğretmenler, öğrencilerin saygısız davranışları, başarısızlıkları, ahlaki ve toplumsal sorunları ve saldırgan dürtüleri gibi çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalırlar. Bu sorunlar eğitim sürecine zarar verebilir, eğitimcilerin motivasyonunu

düşürebilir ve sınıf atmosferini bozabilir. Eğitim sistemini etkileyen faktörler: Öğretmenlik mesleğinin toplumdaki konumu, eğitim sistemindeki sorunların bir sonucu olarak zarar görebilir. Eğitimcilerin yüksek kalitede eğitim verme becerileri, aşırı iş yükü, idari zorluklar, yönetimle ilgili sorunlar ve sınıf mevcudu gibi unsurlar nedeniyle kısıtlanabilir. Öğretmenlerin motivasyonu ve toplumdaki itibarı da kötü fiziksel koşullar, güvenlik kaygıları, şiddet ve disiplin zorluklarından kötü etkilenebilir. Diğer unsurlar Öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsü, düşük gelir düzeyleri, ebeveyn tutumları, medyanın olumsuz etkisi, toplumsal önyargılar ve aşırı ebeveyn beklentileri gibi unsurlardan da etkilenebilir. Örneğin, ebeveynlerin mesleğe ilişkin gerçekçi olmayan beklentileri ve talepleri nedeniyle öğretmenlerin iş yükü ve stres düzeyleri artabilir. Toplumdaki önyargılar ve medyadaki olumsuz örnekler hem insanları öğretmenlik mesleğine girmekten caydırabilir hem de mesleğin imajına zarar verebilir.

Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumunun iyileştirilmesine yönelik fikirler İşyeri koşullarının iyileştirilmesi ve desteklenmesi, Ücretlerin ve bireysel hakların iyileştirilmesi: eğitimcilerin makul miktarda tazminat ve mali yardım almalarının sağlanması, Sürekli eğitim için olanaklar sağlanması Eğitimcilerin güncel eğitim trendlerine, yenilikçi yaklaşımlara ve stratejilere erişiminin sağlanması ve mesleki gelişim için fırsatlar sunulması. Eğitimcilerin üzerindeki ders hazırlama, değerlendirme ve raporlama gibi idari sorumlulukların yükünün hafifletilmesi, böylece öğrencilere ve etkili öğretime daha fazla zaman ayırabilmeleri. Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki ilişkiyi vurgulamak ve öğrencilere yardım sunmak: İyi örnek olmak: Öğretmenler ahlaki davranarak, kibarca iletişim kurarak ve dürüstlikle hareket ederek çocuklara olumlu örnek olurlar. Etkili öğretim teknikleri, öğrencileri aktif olarak dahil eden, bireysel farklılıkları dikkate alan, öğrenmeyi eğlenceli hale getiren ve öğrenci katılımını teşvik eden tekniklerdir. Her bireyin ihtiyaçlarına uygun eğitim olanaklarının sağlanması: öğrencilerin farklı öğrenme gereksinimlerine ve ilgi alanlarına uygun eğitim içeriği, kaynakları ve destek hizmetlerinin sunulması. Eğitim Kalitesinin Artırılması: Müfredat revizyonu: Müfredat, mevcut koşulları ve öğrenci gereksinimlerini yansıtmak ve öğrencilere en yeni bilgi ve becerilerin öğretildiğinden emin olunacak şekilde güncellenmelidir. Teknolojik imkanlardan yararlanma: Eğitim teknolojisinin etkin kullanımı, öğretim kaynaklarının çeşitliliği ve öğrenmeyi geliştirmek için dijital araçlardan yararlanma. Araştırma sonuçlarının Eroğlu, Erdoğan ve Özbek (2018) tarafından değerlendirilmesi, bu konuda öneriler olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretmenlik mesleğinin sosyal konumunu iyileştirmek için etkili öğretim stratejileri, her öğrencinin gereksinimlerine göre uyarlanmış eğitim fırsatları ve eğitim sisteminde yapısal değişiklikler yapılmalıdır. Eğitim teknolojisinin kullanılması, müfredatın güncellenmesi ve öğretim kaynaklarının çeşitlendirilmesi gereklidir. Bu, öğretmenlik mesleğinin toplumdaki değerini artıracaktır.

Öneriler

1. Öğretmenlik mesleğinin toplumdaki değerini artırmak için öğretmenlere daha fazla destek ve takdir gösterilmelidir. Ebeveynler ve toplum, öğretmenlere güvenmeli ve onların rehberliğini değerlendirmelidir.
2. Öğretmenlerin mesleki koşulları iyileştirilmeli ve özlük haklarına daha fazla önem verilmelidir. Ekonomik iyileştirmeler yapılmalı ve öğretmenlere daha iyi çalışma ortamları sağlanmalıdır.
3. Öğretmenlerin mesleki gelişimi desteklenmeli ve sürekli eğitim imkanları sağlanmalıdır. Bu şekilde, öğretmenler güncel bilgi ve becerilere sahip olacaklar ve daha etkili bir şekilde öğrencilere rehberlik edebileceklerdir.
4. Okul dışı aktiviteler ve projeler öğretmenler tarafından teşvik edilmeli ve sağlanmalıdır. Bu, öğrencilerin öğretmenlerini daha iyi tanımalarını ve güven duymalarını sağlayacak, aynı zamanda öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini keşfetmelerine yardımcı olacaktır.
5. Yasal düzenlemeler yapılmalı ve öğretmenlerin haklarını koruyan kanunlar oluşturulmalıdır. Bu, öğretmenlerin işlerini daha rahat yapmalarını sağlayacak ve mesleki motivasyonlarını artıracaktır.
6. Medya yayınları daha dikkatli bir şekilde kontrol edilmeli ve olumsuz haberlerden kaçınılmalıdır. Medya, öğretmenlik mesleğini pozitif bir şekilde yansıtmalı ve topluma öğretmenlerin değerini anlatmalıdır.
7. Öğretmen atamaları ve dağılımı daha etkin bir şekilde düzenlenmeli ve adil bir sistem oluşturulmalıdır. Bu, öğretmenler arasında adalet duygusunu artıracak ve motivasyonlarını güçlendirecektir.

KAYNAKÇA

Adib, Y., Fathiazar, E., & Arefnajak, S. (2017). Professional Identity of Teachers from the Perspective of Student Teachers of Farhangian University of East Azerbaijan Province. *Research in Teacher Education (RTE)*, 1(1), 147-162.

Atjonen, P. (2015). The importance of the teaching profession in 21st century Finland. *Edukacja*, 133(2), 5-23

Ayas, A. (2009). Öğretmenlik mesleğinin önemi ve öğretmen yetiştirmede güncel sorunlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 1-12.

Blandford, S. (2004). *Professional development manual: A practical guide to planning and evaluating successful staff development*. Pearson Education.

- Bozbayındır, F. (2019). Öğretmenlik mesleğinin statüsünü etkileyen unsurların öğretmen görüşleri temelinde incelenmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 18(72), 2076-2104.
- Chaplain, R. P. (2008). Stress and Psychological Distress among Trainee Secondary Teachers in England. *Educational Psychology*, 28(2), 195-209
- Coulthard, M., & Kyriacou, C. (2002). Does teaching as a career offer what students are looking for. The crisis in teacher supply: Research and strategies for retention, 29-57.
- Çetin, M., ve Özalp, U. (2019). Meslek lisesi öğretmenlerinin öğretmen profesyonelliği ve öğretmen liderliğine ilişkin algılarının incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 193-213.
- Danielson, C. (2007). *Enhancing professional practice: A framework for teaching*. ASCD.
- Daryanto, E. (2014). Individual characteristics, job characteristics, and career development: a study on vocational school teachers' satisfaction in Indonesia. *American Journal of Educational Research*, 2(8), 698-702
- Day, C. (2002). *Developing teachers: The challenges of lifelong learning*. Routledge.
- Eroğlu, M., Erdoğan, U., ve Özbek, R. (2018). Öğretmenlerin mesleki profesyonellikleriyle mesleki gelişime yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Social And Humanities Sciences Research*, 5(30), 4379-4388
- Fwu, B. J., & Wang, H. H. (2002). The social status of teachers in Taiwan. *Comparative Education*, 38(2), 211-224
- Harrison, C., & Killion, J. (2007). Ten roles for teacher leaders. *Educational leadership*, 65(1), 74
- Ingersoll, R. (2004). Four myths about America's teacher quality problem. *GSE Publications*, 29. 1-33
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., Holubec, E. J., & Holubec, E. J. (1994). *The new circles of learning: Cooperation in the classroom and school*. ASCD
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Khan, F. Yusoff, R. M., & Khan, A. (2014). Job demands, burnout and resources in teaching a conceptual review. *World Applied Sciences Journal*, 30(1), 20-28.
- Khoroshi P, Nasr AR, Mirshah Jafari SE, Mosapoor N (2017). Investigating the approach of training a worthy teacher based on Educational Documents of the Islamic Republic of Iran, quarterly. *Journal of Rahbord Farhang* 10(7):163-186.
- Robbs, B., & Broyles, S. J. (2012). Learning from the Best: A Study of the Growth, Goals and Methods of Exemplary Teachers. *Journal of Advertising Education*, 16(2), 5.
- Sünbül, A. (1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Rollerini . *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* , 8 (8), 597-608
- Turner, M., & Bash, L. (1999). *Sharing Expertise In Teacher Ed*. Bloomsbury Publishing
- Ünsal, S. (2018). Türkiye'de öğretmenlik mesleğinin statüsüne ilişkin bir pareto analizi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(2), 111-130.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin.